

Santiago Garcia

ENPAT FET

1 JANER - 1910

2434

NÚM. 312

10 CÉNTIMS

Salut y bon any

EN PATUFET, al entrar al any VII de la seva publicació, el desitja magnífich y plè de ventures a tots els seus petits lectors y lectores, y, de passada, els participa que està content, y que procurarà demostrar la seva joia introduint al periòdich, de mica en mica, les millors que cregui del cas.

Pera l'any que comensa, tenim alguns plans de reforma. Interinament, vegèu què us sembla el present nombre extraordinari. Crech que les firmes prestigioses que hi figuren vos diràn clarament l'amor dels grans pera aquesta publicació destinada als petits.

Donchs, ab l'ajuda de tots, jo us prometo fer els possibles pera que cada setmana vos sentiú més orgullosos de figurar en la innombrable host dels patufistes.

Y ara, salut, bon any, y molts de vida.

El Reyet de casa.

Aquí un cap guillotinat
que sembla de criatura
el cabell ros erissat
del dolor de la tortura.

Més enllà un ferro-carril
que ha tingut una topada
ab un sabre de civil,
que li ha dat la gran trompada.

Llanses, fusells y canons,
en gran escampall per terra,
y més de dos batallons
de soldats armats en guerra.

Un brau cavall reventat
ab la crinera arrencada,

guerxo d'un ull, escuat
y ab una pota nafrada.

Un teatre destruit
assota una conductora,
y un tranvia mitg-partit
per un cop de regadora.

Y, en horrible confusió
sobre de tanta desfeta,
tochs de clari, de tambó,
de guitarra y de trompeta.

Tals desgracias passaràn
a casa, si Deu no'm guarda,
el 6 del Janer entrant
a les quatre de la tarda.

M. F. T.

ELPAGES del RUCH Y EL RUCH del PAGES

H, quin pessebre més hermós el de can Rafelet! Allí hi havia totes les coses que poden fer lluir un pessebre: la caravana dels Reys, tota resplandenta de dauradures y seguint la direcció d'una grossa estrella de plata ab brillants; cases de cartró, a istil de torre de Sant Gervasi, y ab els terrats plens de roba extesa; els pastors fent la berenada; el cassador apuntant a un conill; la font d'aigua natural, que rajava de gota en gota...

Ab tot, les dues coses que feyen més efecte eren, a primer terme, el portal de Betlhem, hont triomfaven les nuses del Bon Jesús, y al lluny, molt y molt lluny, un gran estany—més gran y tot, que'l de Banyoles—en el que s'enmirallaven els núvols.

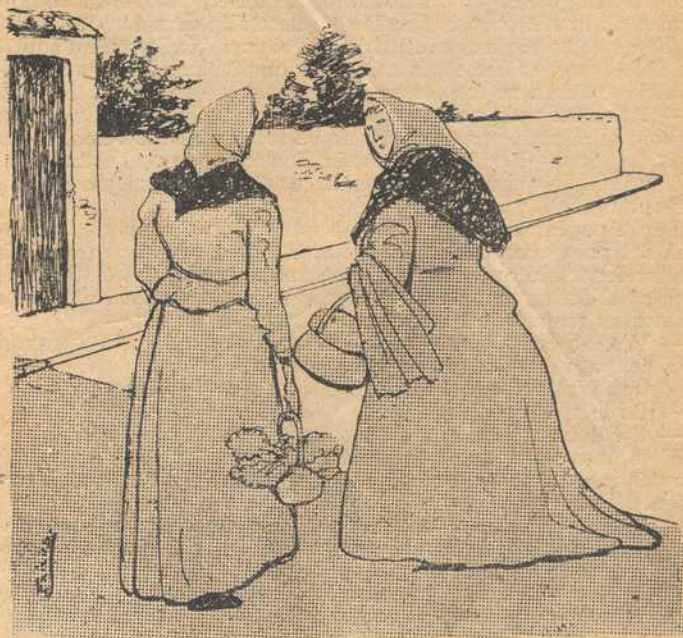
* * *

El camí que duya a Betlhem era tot vorejat d'etzevares y feya una pila de giragonses. Y per aquell camí's dirigien a adorar una munió de dones y homes, carregats de presents pera oferir al Nen Deu.

Una de les figures, un pagès jove, menava, cabalment, un ruch, ab dos feixos de llenya pera escalfar al Jesuset, quan, de sobte, en una giragonsa del camí, li va aparèixer al lluny aquell estany tan hermós, en el que'ls núvols s'enmirallaven. Oh, y no solament els núvols, sino la estrella dels Sants Reys.

«Es hermós l'estany», va pensar el pagès del ruch, que si no era tan ruch com el ruch mateix, no se'n faltava gaire.

Y ja me'l teniu enfavat, sense esma pera donar dues passes. Perque, era lo que deya ell:

—Vuy comprar conill, però ¡filla! el de bosch es massa car, y el casolà no'ns agrada...

—Donchs mira: comprèulo de *jardi*, ¡això ray!

—D'estrelles, al cel n'he vistes moltes vegades, però a la terra no. Y de tan boniques com la dels Sants Reys, ni pensarhi. Per això cal suposar que'ls habitants d'aquelles terres son molt rics, pera poder engalanar el seu estany ab una estrella tan hermosa y resplandenta com la dels Reys.

Aixís s'anava engrescant el ruch del pagès, o, pera millor dirho, el pagès del ruch, quan se va adonar de que totes les montanyes y planes d'arrop del estany eren ben nevades.

—¡Renoy!—va exclamar:—¡no n'hi deu fer poch de fret per allí, ab tanta neu!

Y desseguida se li va acudir una pensada cobdiciosa:

«¡Rumia be, Peret!... Si vas a Betlhem a dur la llenya, t'ho pagaran ab les gracies y no't donaran cap diner, porque en Joseph es un sant home, emprò, fóra'ls que necessita pera fer de fuster, pot dirse que no té un clau... En cambi, si portes la llenya a n'aquell país del estany, es ben segur que te'n donaran una fortuna... ¡Rumiatho be, Peret, no fos cas que't deixessis perdre un bon negoci!»

—¡Rumiant vaig perdre un plet!—va exclamar, a la orella del home del ruch, una veu que no se sabia d'ahont venia. Y va afegir depressa:—No t'hi pensis més, home: ¡ves cap al estany!

Y ¡sabèu de qui devia ser aquella veu? Del dimoni, ¡Ave Maria Purissima!

Però'l pagès ni hi va pensar ab que allò podia ser una temptació del poca criansa den Banyeta. Y, atiat per la avaricia, va resoldre fer tot lo que podés pera acostarse a les vores del estany, sobretot al fer esment de que totes aquelles terres eren atestades d'immensos remats de bèns, que pasturaven sols.

—¡Vès, ab tants bèns,—deya—si no fora fàcil que, a cambi de la llenya, me'n donguessin tot un remat!

Y tornava la veu del dimoni:

—¡Es lo més segur!

—¡Sí? donchs, ja no m'hi penso més.

Y ja anava a donar estirada al ronsal del ruch, quan una mà va agafarlos, al ruch y a n'ell, y els va treure del lloch hont se trobaven.

¿Què era allò? ¡Rès d'extraordinari! Era, senzillament, que, trobantse al endemà de la Candelera, la familia den Rafelet comensava a desguarnir el pessebre y a endressar les figures.

Però abans de ficar a la caixa al pagès del ruch y al ruch del pagès, el senyor de la casa va contemplarsels una estona, y, veyent-los una mica deslluïts, va dir als demés de la familia:

—Aquesta figura un altre any la posarem més lluny, porque no's vegi tant a primer terme.

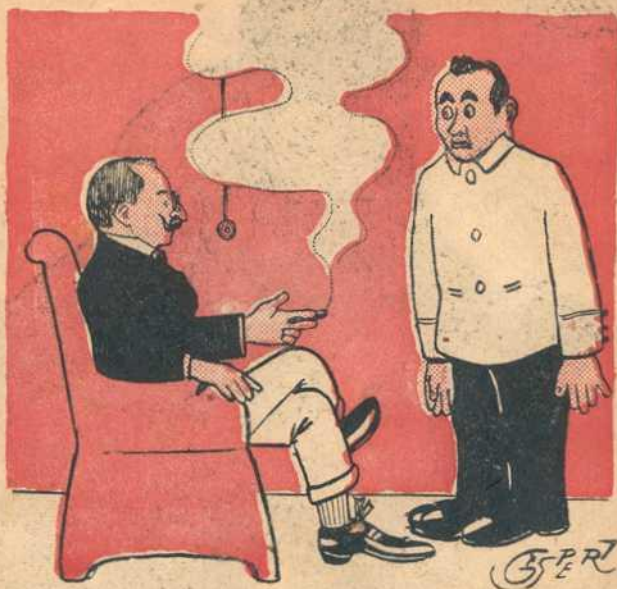
—¡Ja'm va be!—va pensar el pagès.

Y, aegut a la palla de dintre la caixa, va adormirse com un

Titella

—¿Per què plora el nen? Si li has pegat t'espavilaré.
—¡Oh! es que s'ha begut el tinter, y ara no's vol empassar un full de
paper xupón que li vuy donar.]

—He tocat el timbre una dotzena de vegades y fins ara no has vingut.
—Dispensi, senyoret, però només n'he sentit quatre o cinch.

liró... Va adormirse somiant estrelles de plata, y remats de béns, y una immensitat de riqueses.

Y d'un són va arribar a Santa Llucia.

* *

Y ja tenim altre cop al pagès del ruch y al ruch del pagès col·locats al pessebre, però bon xich més aprop del estany.

—Ara sí, ruquet,—deya l'home — que ab un altre cop de coll arribarem a la terra desitjada y serem més rics que tothom... ¡Arri, menut!

Y, aprofitant un moment en que ningú ho veyia, ¡xech! clava bastonada al ruch, sense recordarse de que'l bastó era de ferro y

de que l'animal era prou sensible pera que una bastonada podés acabar ab ell.

—Arri, dich! — va tornar el pagès.

¡Sí, sí, prou! El ruch no donava un pas.

—Ah, ¿sí? ¿No vols caminar? Donchs ¡ja veuràs com t'arranjo jo!

Y, bastonada d'aquí y bastonada d'allà, va comensàrleshli a mesurar ab tanta afició y ceguera que, de sobte, li va trencar en sèch una pota.

Una persona que hagués obrat serenament ho hauria vist que aquella no era manera de tractar a una bestia, encara que fos de terra cuita. Però ¡desgraciat del que's deixa dominar per una passió! Y més desgraciat encara si's deixa dominar per dues, com li succeïa al pagès, foll de rabia d'una part y encès per la avaricia de l'altra. Això vol dir que va seguir pegant al ruch sense cap mena de consideració.

—¿No vols obeir? Donchs ¡té!

¡Bastonada!

—¿Encara te'n burles? Donchs ¡arreplega això!

¡Bastonada!

—¿Es a dir que no se'n treu res de cridar? ¿No? Donchs ¡a veure qui's cansa primer: tu de rebre o jo de pegar!

Y ¡bastonada!

El ruch, adolorit de tot el còs, prou hauria fet un bram si hagués tingut les facultats bramadores dels ruchs de carn. Emprò, ademés de no tenirles, era un ruch prudent, y s'estimava més sacrificar-se que no pas armar un desori que hagués fet estremir tot el pessebre.

—¿Vols caminar o què? — tornava'l pagès.

Y ara li feya saltar una orella, ara li esquerdava una anca, ara li escapava un tros de morro.

Per últim, el pagès va pensar jugarse'l tot pel tot; Si'l ruch no l'obeïa, el faria morir allà mateix.

Y ¡pan! y ¡pam! y ¡flist! y ¡flast! li va ventar una ratxada de cops de bastó, que va acabar mitg-partintlo de l'espinada.

Però en aquell instant va comparèixer la família den Rafelet, alarmada pel soroll, y el pagès va calmar-se si us plau per força, Perque hèn de saber que les figures de pessebre, quan son soles,

poden valdres, però quan algú les veu, tenen la obligació de callar y estarse quietes.

Això es lo que va fer el pagès, emprò el pare den Rafelet, examinant el pessebre, va veure aviat l'estropici, y va dir:

—Mirèu, el ruch s'ha partit en deu mil trossos!

—Y ¿què farem ara ab el pagès sense 'l ruch?— va preguntar el nen.

—Mira: li carregarem a n'ell els feixos de llenya.

Tal dit, tal fet: ennastant els feixos al mateix bastó que havia estat causa de la trista fi del ruch, varen deixar al pobre pagès d'allò més carregat, y sense esperances de poder arribar, per si sol, al país hont desitjava anar. Y jalli l'haurieu vist, sense forces pera donar un pas, y suant unes gotes de pintura com uns cigrons!

* * *

Va passar Nadal, varen venir els Reys, va arribar la Candelera, y el pessebre va ser desguarnit altre cop.

Y el pagès, aixís que's va veure endressat de nou dintre la caixa, va anyorar la companyia del ruch, que tan bona escalforeta li donava abans mentres dormia. Ab tot, va dirse l'home:

—No hi pensem més: lo que cal procurar, sigui com sigui, es arribar, l'any vinent, al país de l'estany.

Y, en lloch de dormir, va comensar a revolcar-se, a fi de deslluïr-se forsa, pera que, quan tornessin a montar el pessebre, el posessin ben lluny.

Les altres figures, naturalment! se posaven neguitoses sentint-lo revolcar. Y tot era queixarse.

Però, veyent que no'n treyen res, varen determinar donarli un juli.

Una dòna que rentava va fershi a cops de picador; el cassador, a cops de culata, y la guardadora de galls d'indi, a cops de bastó. No us extranyarà, donchs, si us dich que'l pagès va sortir de la masaga ab el nas escarbotat, una orella rompuda, un bras fora de lloch y una cama ressentida.

Veusaquí perque, aixís que va arribar Santa Llucia y's va tornar a guarnir el pessebre, va dir el pare den Rafelet.

—Aquesta figura la posarem a la vora del estany. Es massa lletja per posarla a primer terme.

Y tan a la vora varen posarlo, que ab un pas més hauria caigut dintre l'aigua.

* * *

Lo primer que va cridarli l'atenció va ser que, ab tot y ser nevades totes les terres del entorn, no feya gens de fret.

—¿Què serà? ¿què no serà?—aixís que no va haverhi cap persona que'l podés veure va agafar un grapat de neu.

¡Desencant primer! La neu jera blanch d'Espanya!

—Veyam, — va dirse: — m'acostaré a un pastor.

Y va girarse, cercant un remat.

¡Desencant segón! Allí no hi havia ni remats, ni pastors, ni tal aca ni tal barraca. Els remats eren mongetes, colocades de faisó que, vistes de lluny, fessin l'efecte de bèn. Y en quant als pastors, eren fets d'esclofolles de cacau.

Comensantse a penedir d'haver deixat el camí de Betlhem, va dir, per últim:

—De totes maneres, la estrella encara es dintre l'estany: ¡veyam si puch pescar l'estrella!

¡Tercera desilusió! Al anar pera acostarse al estany, va flaquejarli la cama consentida y ¡patapum! va caure a l'aigua. Però l'aigua no era aigua, sino un mirall, que's va trencar en deu mil trossos.

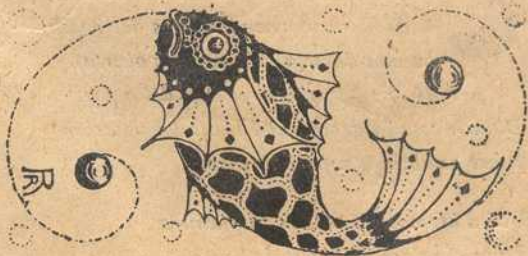
Aleshores l'home's va dir:

—¡Ay, Peret! ¡que vas ser ruch al deixar d'anar a Betlhem per una quimera! Si tu haguessis seguit el bon camí, no hauries deixat d'arribar a veure'l bon Jesús, com totes les altres figures prudentes, y no hauries perdut l'ase, y disfrutaries de bona salut, y aniries nèt de roba, y estaries en gracia de Deu, mentres que ara, ¿quina es la sort que t'espera?

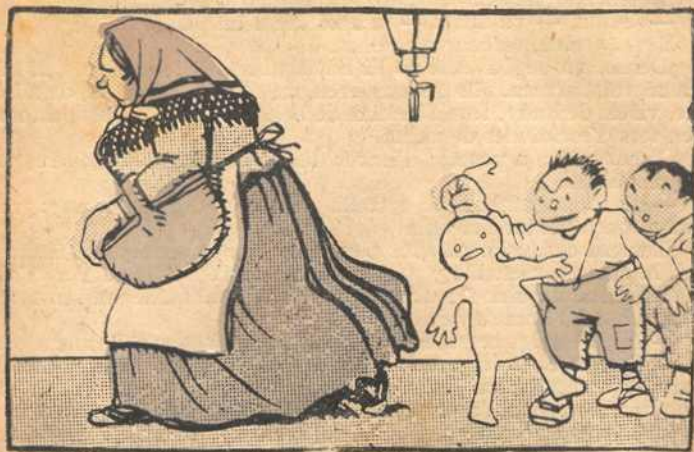
¿Sabèu quina va ser? Donchs que la familia den Rafelet, veient que allà hont ell era no passaven sinó desgracies, va llensarlo a un recó de les escombreries.

Y allí va acabar la seva existencia, pel pecat d'haver deixat un camí bo y segur pera anarsen darrera una cosa enlluernadora, però insegura.

J. MORATÓ

D'IGNOCENTS

—No diguis res, que ara la posarem a n'aquesta senyora.

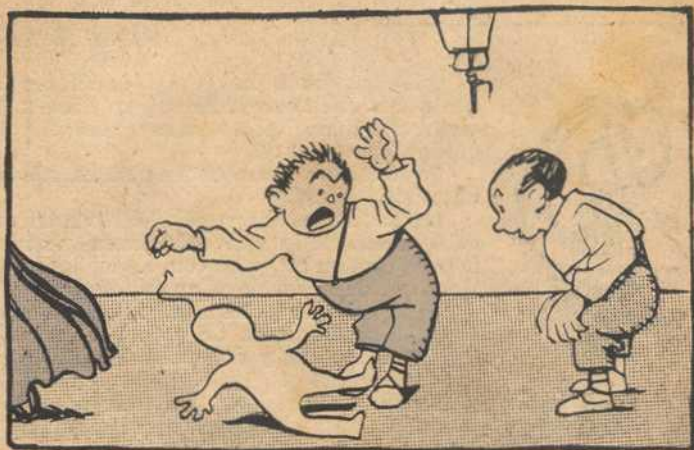
Cansó de pessebre

TRISTA morada que l'home ha deixada,
lloch hont sojornen les feres del bosch,
bauma deserta, a tempestes oberta,
tè sols per nàixer el Deu del amor.

Blanch com la gebre es l'Infant del pessebre,
pobre establia li'n fa de bressol.

Qui d'hermosura vesteix la planura
l'alta cinglera amaran de bon sol,

D'IGNOCENTS

—¡Ay, Pepet, que se m'ha escapat la llufa!
—¡Ex!

*plora, ab tendresa, de tanta cruesa,
tot y alenanyo la mula y el bou.
Blanch com la gebre es l'Infant del pessebre,
pobre establia li'n fa de bressol.*

*Angels cantaires devallen pels aires,
pau y ventura anuncien al món;
y a l'aspra cova hont, gement, Deu se troba
van y l'adoren els reys y els pastors.
Blanch com la gebre es l'Infant del pessebre,
pobre establia li'n fa de bressol.*

ANTONI DOLTRA, PBRE.

Rosa-Bel

Als meus amichs, els germanets Camorasa.

IUEN que abans no hi havia plantes d'aquestes que s'anomenen enredaderes, y que tenen la virtut d'enfilarse paret amunt, com si volguessin abastar el cel.

Jo sé com va esser que les plantes adquirissin aital virtut.

Heusaquí que una vegada hi havia en un poble xamós de les valls del Pirineu un noyet hermnós com un sol, y bo com les aigües regalades que dels cims devallen en tots temps.

Vehina del noyet hermnós, vivia en el mateix poblet una ricura de nena que era més bella que l'aurora y dolsa com les fruites al caure de madures.

El noyet se deya Galdrich, y ella's deya Rosa-Bel. Y abdós s'aimaven com dues cireres pariones, y jugaven a qui s'estimaria més y a qui millors galanures se faria.

Y aixís va ser com en Galdrich, una vesprada d'Abril, anà cautelosament a plantar una campànula al peu de la porta de la Rosa-Bel.

Al llevarse, l'ensendemà matí, la Rosa-Bel tot era dirse:

—¿Y qui haurà estat el bon minyó que hagi fet tan bella cosa de plantar una campànula al peu de la meua porta?

Y com que en Galdrich reya, no podentse tenir el riure, ella ho endevinà, y n'hi servà tan gran reconeixensa que l'en estimà encara més.

Y cada cayent de tarde no s'oblidava pas de regar la campànula.

Però, tot d'una, la pobreta planta no tingué qui la regués, car Rosa-Bel havia caigut malalta. Ja feya dies que la planta anyorava les manyagues de la seva amigueta, y's marcía de manca de regadiu y de mal d'anyorament.

Y això mateix li advenia al pobre Galdrich, qui també's marcía anyorant els jochs y converses de la seva Rosa-Bel.

Fins que, havent passat dies y més dies, no podent ja més adestrar la seva tristesa, se n'anà al peu de la porta de la seva Rosa-Bel; y en essent allí, vinga plorar y més plorar, ab tanta d'abundor, que'l clot ahont, temps abans, havia plantat la campànula s'ompli de llàgrimes; y aixís cada dia.

Entretant la pobreta malalta s'esllanguia a fer pietat.

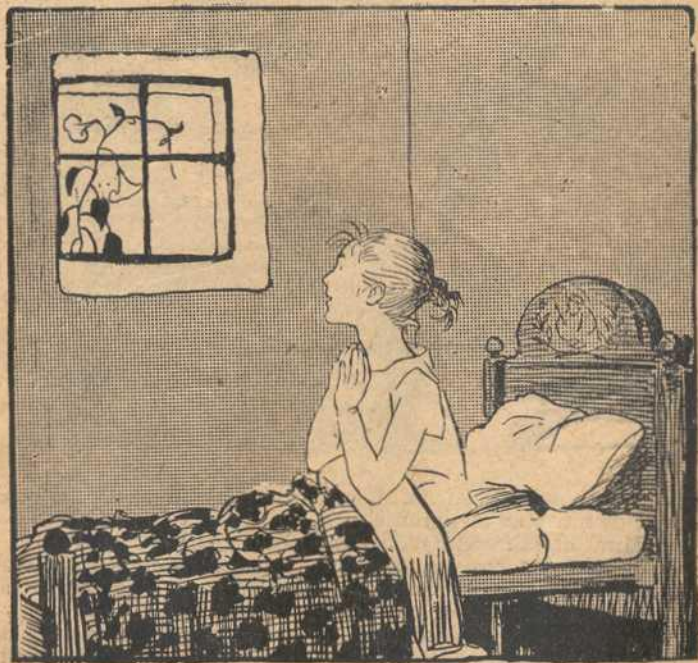
—¡Ay, la Verge Santíssima! ¡Quin dia serà que podré reveure la meua campànula!—exclamava Rosa-Bel.

Y, en el seu desvari, li pareixia que tots els mals li serien curats si podia tornar a veure les flors d'aquella planta que en Galdrich havia posat al peu de la seva porta.

Quan una nit, havien estat tantes y tantes les llàgrimes que havia vessat en Galdrich, que àdhuch sobreixien del clot de la campànula.

Y per art de miracle la planta comensà a enfilarse paret amunt, creixent de tal manera que aviat abastà l'empit de la finestra.

Quan, al matí, Rosa-Bel va fer obrir els porticons, ¡contéu quina sorpresa devia ésser la seva al veure, a través dels vidres, les seves campànules ben aimades.

Com si la salut li hagués estat retornada tot d'un cop, se posà a batre de mans ab una gran alegria.

— ¡Miracle! ¡Miracle! ¡Que les campànules pugen a vèurem!

Y de tanta de joya com va sentir, va sanar, podent ben aviat retornar a les seves jogaines ab el seu amiguèt, a qui remercià, després de Nostre Senyor, de la seva curació.

Y, segons diuen, es desd'aleshores que hi hà una mena de campànules enredaderes que tenen la virtut d'enfilarse paret amunt, com si volguessin abastar el cel. JOSEPH M.ª FOLCH Y TORRES

Els Reis petito

Al nen Joseph M.ª Pokorny

Després que ha vingut al món,
dins d'una pobra caseta,
nostre Redemptor Jesús,
dòls company de l'infantesa,
una estrella resplendent
ilumina la Judea
y son brillant resplendor
cria a tres reis de la terra,
ab son llenguatge diví
com un misteriós poema,
a visità al Rey del Cel
y portarli llurs ofrenes.

Pel camí's troben tois tres;

*l'un, ab caritat encesa,
porta un vas de l'or més fi
y una rica diadema;
l'altre del més suau perfum
porta l'oració més bella,
y mirra porta el darrer,
de pura y casta bellesa,
quals dons seràn per Jesús
la més delicada prenda,
que servarà en el seu cor
com en mística capella.*

*Si això porten al infant
que es el Rey de Cel y terra
no obliden als demés nens
que ab tan dalit els esperen,
y els hi porten, en camells,
que n'hi hà una gran filera,
moltes barres de turrons
y joguets de totes menes.*

*A les dotze de la nit,
balconades y finestres
seràn plenes á curull
pera'ls infants y les nenes
que hauràn estat bons minyons
y deixat llurs sabatetes.*

*Mes vosaltres ¡oh infantons!
que teniu riques ofrenes
no vos oblidèu dels nens
que ni sabatetes tenen
per deixarles al balcó
y sense joguets se queden.*

*Vosaltres havèu de ser,
per la pobra quitxalleta,
altres Reys, y en vostres cors
¡quina alegria més bella,
quan donarèu als petits
mirra de benevolensa,
or fi de la Caritat,
perfum de dolsa tendresa!*

MARÍA JUNCEDA

VETLLA

¡Ilusió!

ENTIU, mareta, els Reys com venen d'allà
hont ve'l sol? ¡Mirèu el cel curull d'estels
y la terra que quietal ¡Es el gran respecte
que tot lo existent sent per ells!... Sento'l
galop ferm dels cavalls; les fulles, com al-
tres jorns, no frissen inquietosament...
¿No'ls sentiu?

.....
—¡Pobra mareta! Desde aquesta cam-
bra, y tapada com estèu, no devèu oirlos.
Jo sí; els somio fa dies y dies... Ells por-
taràn, en lloch de joguines, la vostra salut mancada. Encara que

Resposta a la pregunta 40:

Una cosa que tothom ho té,
fins les pedres del carré.

—El nom.

PREGUNTA 41

—Veyam qui de vosaltres sabrà tren-
car un ou ab tres cops de puny, ni un
més ni un menys.

no sàpiga de lletra, ja hi va haver qui me la feu la carta: el vell Simó de la rejoleria se'n va cuidar. ¡Els Reys! Me plaurà vèurels passar arràn de cingle, seguits de patges vestits d'or y plata...

¿Son hermosos els Reys, mareta meva, vos que'ls havèu vist tantes vegades?

.....

—Deuen tenir els ulls més blaus que'l mar, y un cor més bo que'n Badori, que cega els verdums pera que cantin, ¿oy? Vos me deyeu sempre que passaven silenciosos, callats... Mes no; vindran de la serra ahont hi surt el sol a primera hora, y devallaràn costa avall, alegres, riallers, seguits de músiques festoyes... ¿Me deixarèu obrir el finestró, mareta meva? Posaré mon còs a l'escletxa perque'l fret no entri y us glassi... ¡Son ells!... ¡Sento crits!... ¡Mareta! ¡Mareta!... ¡No sentiuh?... ¡Mare! ¡Mare meva! ¡Contestèu! ¡S'acosten! ¡Desperteu-los!

.....

—¡Morta! ¡Ha mort sense vèurels! ¡Passèu, oh Reys, y portèu un pare y una mare a n'els nens que no'n tinguin: a n'els pobres òrfens!

EMILI GRAELLS Y CASTELLS

LA CARTA ALS REYS

—Ja està be tot això, ja, però hi falten les hh.
—No vuy pas que me les portin.

Cap d'any

L dematí del dia de Cap d'any el pare va dir:

—Comensa l'any. Any de bé sigui; que tu, petitet, que encara no m'entens, ens donguis l'alegria dels primers passos y l'embonatxament de les primeres paraules confoses que hosaltres entendrem ab els ulls plens de llàgrimes.

Que tu, gran de sis anys, de la cara aixe-

rida y les dents de rateta, ens duguís cada dia les petites observacions de la teva vida alegre, els noms dels nous companys, l'emoció dels nous premis; y duguís als ulls la curiositat que't despertin les noves llissons, que t'ensenyaran, de mica en mica, les mil maravelles de la terra.

Y ja que vas a entrar als set anys, ten compte ab les mentides, y fes atenció de no perdre la primera dent que't caigui, que ja sabs que l'avi l'espera com un tresor.

Y tu, esposa, bona esposa, forta y esperansadora en tot lo que depèn de tu, temerosa y humil en lo que cal esperar de dalt, que m'alegres la vida, que, feïnadora, saltés del llit y obres la finestra a la claror del matí, y m'anuncies el dia que farà, y m'ets indulgent en la peresa d'aquella estona, la única estona de peresa dels meus dies, que Deu no permeti que entri may el dolor en aquesta casa humil, que tu sabiament ordenes, ahont, tocat per les teves mans, tot ha pres de la teva suavitat y la teva noblesa.

Que si la Fortuna no truca may, ab els seus cascabels, a la porta, la Mort no hi truqui ab els cops sechs de sa mà ossosa... Que'l pes de la vida apreti, apreti tant com vulgui sobre les meves espatlles, mentres me deixi, uns instants cada dia, aixecar el cap pera vigilar el camí dels meus fills, mirante a tu ab un nou enamorament, dintre l'encant de sempre, y, per sobre vostre, donar gracies a Deu.

Això es lo que'l pare va dir el dematí del dia de Cap d'any.

R. SURIÑACH SENTIES

—Es dir que vostè insisteix en que l'home es animal rumiant?

—Be ho sabré jo, per lo molt que tinch de rumiar pera ferme donar una esseta per la mamá.

TYTYL Y MYTYL, ELS
 PROTAGONISTES DE
 L'AUCELL, BLAU,
 RONDALLA ESCÈNICA
 DE MAURICI METER-

LINCK, ESTRENADA
 L'ANY PASSAT, AB
 GRANDIÓS ÈXIT, A
 MOSCOU Y AQUEST
 ANY A LONDRES.

L'aucell blau

TYTYL y Mytyl eren un nen y una nena germans, fills
 d'uns llenyaters. Y veusaquí que un dia varen
 sortir de casa pera anar a cercar l'aucell blau de
 la felicitat. Una fada'ls va donar el dò de veure
 l'ànima de les coses. Y aixís arriben al país de la
 Memòria y veuen als seus avis difunts.

Però una gata, envejosa de la bona amistat
 que tenen Tytyl y Mytyl per un gos, els fa mal
 veure de la Alzina, a la que recorda els cops de
 destal que ha rebut del pare de Mytyl y Tytyl. Y l'Alzina reuneix als perso-
 natges del bosch y condemnen a mort als dos germanets.

Afortunadament la senyora [Llum, o sigui la Ciència, els salva, y ells segueixen per munt enllà, fins al país de les tombes. Y allí, en lloch de morts, troben illiris. Lo que no troben es l'aucell blau.

- Ells, perxò, no's desesperen, y van al país del Avenir. Y tampoch troben l'aucell blau, perquè l'aucell blau es al regne de la Nit, en els somnis. Y allí sí que n'hi ha d'aucells blaus, sino que, al portarlos a la llum, se moren.

Y veusaquí que Tytyl y Mytyl tornen a la cabana dels seus pares, y veuen que l'aucell que hi tenien engaviat ha esdevingut blau. Però una vehineta s'està morint, y deixen l'aucell a la seva mare. Y la vehineta se salva, però l'aucell fuig.

A pesar d'això, Mytyl y Tytyl son felissos, y es que la felicitat, encarnada per l'aucell blau, se la porta cada hù dintre.

Treballèu pera ser felissos, esforceuvs en ser felissos, [volguèu ser felissos! Això es lo que sembla despendres del conte anterior, que ha servit de base a Maurici Materlinck pera escriure una obra teatral, estrenada l'any passat a Russia, y aquest any a Anglaterra, ab èxit extraordinari.

Per això EN. PATUFET, en el seu afany d'ocuparse de tot lo que pugui interessar als nens y a les nenes, publica avuy la fotografia de Tytyl y Mytyl, protagonistes de l'obra.

UN ANTI-ESPERANTISTA

- Papà ¿què es l'esperanto?
- Una llengua universal.
- ¿Y qui la parla?
- Quasi ningú.

Històrich

N senyor va trobar-se ab una moneda falsa de dues pessetes.

—¡Calla!—va pensar.—Faré memoria, a veure si recordo qui me les ha donades.

Y se les va ficar a la butxaca dels pantalons, ahont portava els cèntims, per no barrejarles ab les monedes de plata que duya a la ermilla.

Era un dijous: el dia que criden per tot arrèu al meu mestre y amich ¡Cu-Cut!, el fan córrer per les Rambles, l'entren a les botigues y l'enfilen als tranvies y als trens.

Era, donchs, un dijous... Un xicotet va passar a la vora d'aquell senyor y va cridar:

—¡Cu-Cut! El ¡Cu-Cut! d'avuy.

—¡Porta, noy!

Pren l'exemplar de les mans del petit venedor, y, distretament, li dona les dues pessetes, creyentse que li donava deu cèntims.

—Senyor,—va dir el xicotet, que era molt bon minyó—s'ha equivocat: me dona dues pessetes.

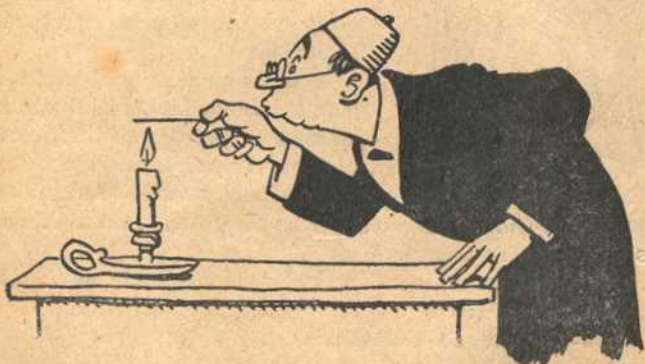
—Porta, porta... Si haguessis estat un pillet y haguessis fugit ab les dues pessetes, t'hauries enganyat, perque aquesta moneda es falsa. Ara, en cambi, aquí tens els deu cèntims del ¡Cu-Cut! y deu cèntims més perque ets bon minyó.

PATUFET

CIENTIFIQUES

El dibuix adjunt representa la forma fàcil y senzilla de fer que un paper de fumar, colocat sobre'l flam d'una espelma, no arribi may a cremarse. Això's consegueix, senzillament, bufant ab suavitat, constantment, sobre'l paper, a fi de refrescar la superfície, caldejada per la flama.

Tan senzill experiment pot fer rumiar forsa a molts de vosaltres, estimats patufistes, puix si dièu a un amich vostre: «Veyam si coloques un paper de fumar sobre un llum sense que's cremi!», ab seguretat que no hi atinarà.

Acudits populars y històrichs

El soldat ubriach

Presentaren devant den Napoleón, a un soldat que havia assassinat a un altre, y's defensava dient que ho havia fet sense saber lo que's feya, car

aquell dia havia begut mes vi que'l de costum.

—Està be,—digué en Napoleón.—
¿Quina fou la quantitat de vi que't vares beure?

—Uns sis o set vasos,—respongué l'interrogat tot confós.

—Sis o set vasos, ¿eh?—digué en Napoleón.—Donchs ara beuten quinze.

Mentres el soldat assesi's bevia el vi indicat per en Napoleón, aquet mateix manà cavar una fossa.

Quan el soldat s'hagué begut el vi indicat, en Napoleón, el feu presentar al seu davant. Quasi no's podia tenir dret.

El feu posar al indret de la fossa y li manà què fes vint passes. Quant tot just n'havia donat unes deu, s'aturà. Se trobava arràn de la fossa.

—¿Per què t'atures?—li preguntà en Napoleón.

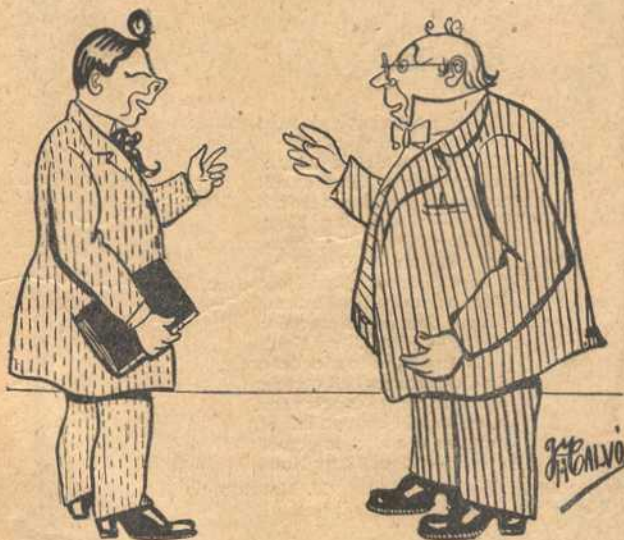
—¡Oh!... Perque si donava un pas

més cauria a dintre d'un forat que hi ha aquí.

—¿Com es que ara, havent begut quinze vasos de vi, t'has pogut adonar de que no podies passar, y quan vares assassinar a n'aquell company teu, que tan sols n'havies begut sis o set, no vares adonarte de que cometies una mala acció?

L'interrogat no contestà.

A la poca estona el malvat soldat era afusellat y enterrat a la fossa cavada anteriorment.

—¿Quànt me farà pagar d'ensenyarme francès?

—Per tu ho faré de franch.

—Preferiria que'm donés el preu en pessetes y no en franchs.

El fill del rich

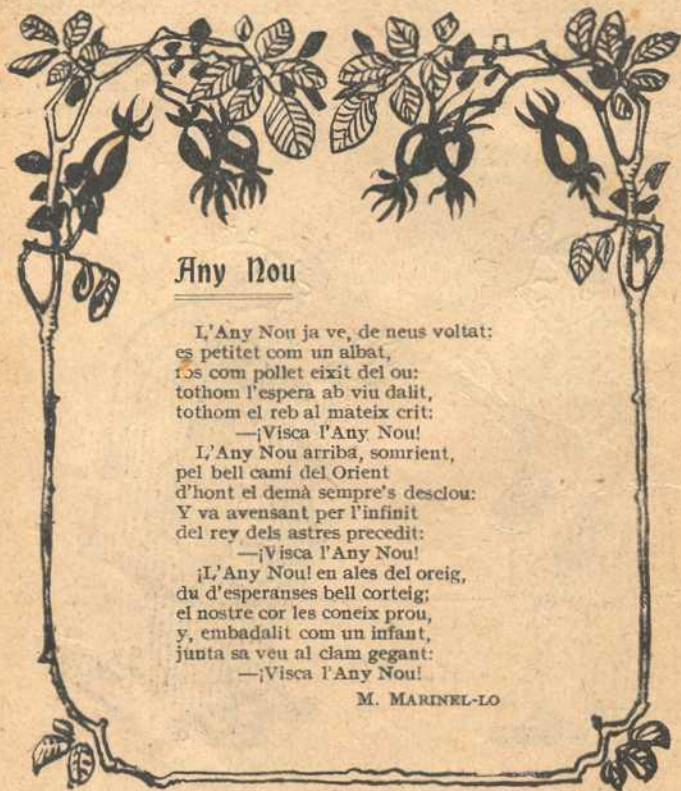
Després de baixar del cotxe, pagà
l'import del trajecte, y li donà un ral
d'estrena al cotxer.

—El fill de vostè quasi sempre'm

adona més,—digué el cotxer mitg rient.

—¡Oh! el meu fill... —respongué el
que havia baixat del cotxe—el meu
fill té un pare que es molt rich, y jo no.

JOAN PARDELLANS

Any Nou

L'Any Nou ja ve, de neus voltat:
es petitet com un albat,
ros com pollet eixit del ou:
tothom l'espera ab viu dalit,
tothom el reb al mateix crit:

—¡Visca l'Any Nou!

L'Any Nou arriba, somrient,
pel bell camí del Orient
d'hont el demà sempre's desclou:
Y va avensant per l'infinit
del rey dels astres precedit:

—¡Visca l'Any Nou!

¡L'Any Nou! en ales del oreig,
du d'esperances bell corteig;
el nostre cor les coneix prou,
y, embadalit com un infant,
junta sa veu al clam gegant:

—¡Visca l'Any Nou!

M. MARINEL-LO

Epifania

A l'amich Joan Figueras, de Sabadell

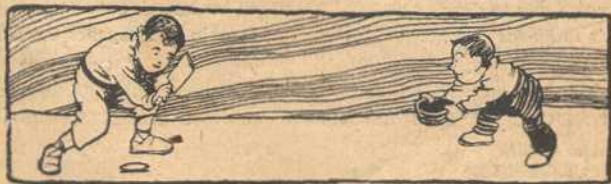
Montats en alts camells, d'allà'ls ignots reyalmes
—passant pels somnis dolços de tots els infantons—
arriben els Reis màgichs, en cavalcada esplèndida,
lluint vestits egregis, ornats d'estrelles d'or.

Y baixen, bondadosos, a dur joyoses hores:
de dolços y juguines ne porten camells plens;
criats, ab tota pompa, segueixen llurs petjades,
passant camins blanquíssims, hont s'ha adormit la neu.

Un màgich astre'ls guia, de magnitud divina...
Solemniament penetren dins pobles y ciutats;
y allà hont saben un cor que es digne de llurs gracies,
s'hi aturen y li deixen lo que li es més grat...

... Y els somnis bells s'esfumen al clarejar del dia...
Del pas dels Reis admiren, els nins, bonichs presents,
y els sembla encar que'ls vegin pels llunys camins que's perden,
que als ulls tenen encara la visió esplendent...

JOAN ARÚS COLOMER

Totes les solucions. — J. Navas, E. Vehil, Francisca Gil de Bernabé, Elena Gil, Roseta Farigola. — Els patufistes del Colegi de Sant Jordi: A. Jovés, G. Ferrer, A. Miquel, C. Xalabarder, J. Raguer, M. Garriga, F. Tarragó,

Xarada. — R. Garriga, R. Masgrau, J. Dalmau, Carme de Cluet y altres, C. y S. Riama, J. y Maria Ruíz, Antonia Colomer, F. Serra, J. Ruíz, J., M. y M. Carol, F. Calvo, A. Serradell, J. Mena, A. y S. Arbós, R. y Antonia Sunyé, S. Escarré y altres, P. Bartra, Generosa y Dorotea Alsina, J. y F. Solà, M. Sagalés, F. Espetrinc, germans E., T., P.

y C. Porta, M. Robreño, H. P. ig, Francisca Lluch, E. Ferrer.

Endevinalla. — F. Calvo, Antonia Colomé, M. Robreño, H. Puig, E. Lluch, J. Escapa, R. Robert, germans R. y Encarnació Garriga, J. Antich, E. Marnat, F. Espetrinc, M. Sagalés, germans J. y F. Solà, F. Buguñà, Pepeta Torrents, germans R. y Antonia Sunyé, Irene Sampere, Generosa y D. Alsina.

Fraser en acció. — F. Calvo, F. Serra y J. Ruíz, J., M. y M. Carol, P. T. M., germans J. y F. Solà, M. Sagalés, J. Ferrer, germans R. y Antonia Sunyé, Pepeta Torrents J. Murgadas, A. y S. Arbós, A. Serradell, J. Mena.

Sabí de casa. — P. T. M., P. Trias, E. Escapa, Teresa Isern y altres, M. Ribas, J. y Maria dels Angels Ruíz, F. Calvo, Un petit dibuixant, F. Serra y J. Ruíz, Antonia Colomer, Francisca Lluch y altres, germans R. y Encarnació Garriga, germans J. y F. Solà, J. Sebastià, M. Sagalés, E. Freixa, J. y Montserrat Alfonso, J. Antich, J. Vilaseca, F. Espetrinc, F. Buguñà, Generosa y Dorotea Alsina, P. Escarre y altres, germanes Encarnació y Angelina, Irene Sampere, G. Nonell, J. Sayol, C. Marimón, germans R. y Antonia Sunyé, A. Serradell, J. Mena, Pepeta y Tereseta Torrents, R. Badosa, A. y S. Arbós, J. Murgadas, S. y J. Ferrer, B. Gaulero, J. y J. Vidal.

ENDEVINA, ENDEVINETA

XARADA

Ma primera, n'es vocal;
serveix per beure'l tercer,
y encara més te diré:
que's fa hu-dos de total.

J. APARICIO

ENDEVINALLA

¿Quin es aquell animal
que si's cambia una lletra
en ser humà's converteix,
que viu en llunyanes terres?

F. OBRADORS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NOMBRE ANTERIOR

A la xarada: Cabell.

A la endevinalla: Didal.

¡GRAN EXIT! LES RONDALES

POPULAR
CATALANES

ILUSTRADES
PER EN

JOAN VILA

2^{on}
VOLUM

DE VENDA EN
TOTES LES LLI-
BRERIES
Y EN LA DE

BAGUÑA

Cardenal Casañas, 4.—BARCELONA

Preu 2 pessetes

CAMISERIA Y CORBATERIA
DE

✻ **JAUME SANS** ✻

Boqueria, 32.—BARCELONA

Als nens y nenes que comprin a la Cass
se'ls obsequiarà ab una bonica postal.

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

—A n'aquet dit se li dona'l r om[de [petit,'y] tam] é'l d'auricular, perque es el que fem servir quan volem gratarnos l'orella

—Y a n'aquest altre, Pujol segó n, quin nom se li dona?
—El d'index, o nasicular, perque es el que fem servir per...
—¡Això vostè, brut!